

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוז
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי כ"ח אדר תשע"ח | דף היומי בבלי: עבודה זרה נט.
דף היומי בהלכה: מסעיף ג' עד סעיף י'. | לוח יומי מקוצר: עמוד 180 סימן ש"ג.
מוסר: מתחילת פרק י"א עד "ודע עוד".
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק ד משנה ד 'רבי יוחנן בן ברוקא' עד משנה ז.

הדף היומי בהלכה

דיני ה'הוצאה' המיוחדים לתכשיטי הנשים החשובות

חשובות, אך אינו חשוב במיוחד, מותר לאשה לעונדו ברשות הרבים, כיון שאין דרכה להסיר תכשיט כזה על מנת להראותו לחברותיה; אבל תכשיט חשוב במיוחד, אף אשה חשובה עלולה להסירו כדי להראותו לחברותיה, ולכן אסור לה לעונדו ברשות הרבים.

[שו"ע שג, ג-ד, ומשנ"ב יד ר"טז]

כפי שלמדנו, חכמינו ז"ל אסרו לאשה לעונד בשבת ברשות הרבים תכשיט אשר קיים חשש כי תסיר אותו כדי להראותו לחברותיה, מחשש שלאחר מכן תטעה ותטלטלנו כשהוא בידה למרחק של ארבע אמות.

אולם, בנוגע לתכשיט שרק נשים חשובות עונדות אותו - יש להבדיל בין שני סוגי תכשיטים: תכשיט בעל חשיבות בינונית, כלומר, שאכן משמש רק נשים

הדף היומי בהלכה

לאשה חשובה מותר להוציא לרשות הרבים תכשיט רגיל?

לחשוב לבלתי חשוב, בהלכה זו לא אבו להבדיל בין אשה חשובה לבלתי חשובה, משום שחששו שמחמת רצונן של הנשים לעונד תכשיטים, תגדרנה נשים רבות את עצמן כחשובות, כך שאף נשים שאינן חשובות תעונדנה את תכשיטיהן ברשות הרבים.

[משנ"ב שג, טז; ביאורים ומוספים דרשו, 9]

כאמור, תכשיט המשמש רק נשים חשובות, ואינו חשוב במיוחד, מותר לאשה חשובה לעונדו ברשות הרבים. ועם זאת, תכשיט שכל הנשים עונדות אותו, אסור אף לאשה חשובה לעונדו ברשות הרבים, כיון שחכמינו ז"ל לא הבדילו בין אשה לאשה בתקנתם שלא לעונד תכשיט זה ברשות הרבים. ויש שביאר, כי למרות שבהלכות אחרות מצאנו שהבדילו חכמים בין אדם

הדף היומי בהלכה

מותר לצאת לרשות הרבים עם פיסות פלסטיק ליישור הצווארון?

ויש מתירים, משום שאין חשש שתסיר את הסיכה על מנת להראותה, ולכן אין למחות ביד המקל בדבר.

ופיסות הפלסטיק שמכניסים לצווארונים החולצות כדי לשמר את מצב הצווארון - מותר לצאת עמהן לרשות הרבים.

[שו"ע שג, ט, ומשנ"ב כג-כד; ביאורים ומוספים דרשו, 14]

מותר לצאת בשבת לרשות הרבים עם בגד שחלקיו מחוברים ביסכת ביטחון וכיוצא בה, כיון שהסיכה נחשבת כחלק מהבגד.

וסיכה מיוחדת המיועדת לשמש הן כחיבור לשני חלקי הבגד, והן כתכשיט, ומעוצבת כתכשיט - אסור לצאת עמה לרשות הרבים, כדין תכשיט האמור לעיל. אך באופן שאם יסירו את הסיכה יפתח הבגד באופן בלתי הולם - יש אומרים שכיון שהסיכה מיועדת גם לשמש כתכשיט, אסור לצאת עמה לרשות הרבים;

התחנן הרבי ה'אמרי חיים' זצ"ל במתק לשונו בהתרגשות: "אנא, תנו גם לי להרגיש את ה'לפני פסח' כפי שבכל בית... גם אני חפץ להרגיש כמו כל יהודי..."

באזניו עולות גערות: 'שם אל תכנס... אל תאכל פה, כי כבר הוכשר לפסח... אף אני חפץ להרגיש כמו כל יהודי!...' וביקש שלפחות יום לפני פסח יתנו לו לאכול במרפסת, כדי שגם הוא יחוש בהכנת הבית לקראת החג הקדוש... (מאיר החיים)

בשנותיו האחרונות של האדמו"ר ה'אמרי חיים' מוויזניץ זצ"ל, כשכוחותיו נחלשו, השתדלו משמשי לכוון את עבודות הניקיון לפסח בחדרו לזמן שהוא נעדר משם, כדי שלא יופרע ממנוחתו, ובעת שהותו בחדרו ימצא הכל על מכונה, וגם ארוחותיו ניתנו לו בחדר זה. אך הרבי התחנן במתק לשונו בהתרגשות: "אנא, תנו גם לי להרגיש את ה'לפני פסח' כפי שבכל בית. שהרי בעת כזאת היהודי מיטלטל מפניה לפינה,

פניני הפרשה

מרן ה'חזון איש' ביקש מהקשיש הצפתי לספר לו עובדה אחת הזכורה לו מהגאון הרידב"ז. הלה הסכים, אימץ את זכרונו ונזכר במעשה מופלא

פעם, כאשר הגיע הרידב"ז עטוף בטליתו לדרשה, ראה שאם ייכנס בפתח הראשי יאלצו יהודים רבים לזוז ולפנות לו את הדרך, וגם כל ההמון בפנים בית המדרש יעמוד על רגליו. מה עשה? המשיך אותו גאון וקדוש בדרכו, הקיף את בית הכנסת עד שהגיע אל הכותל שמאחורי ארון הקודש, שם היה חלון קטן שדרכו אפשר לזחול פנימה. כל הקהל ששהה כבר בבית הכנסת, נדהם לראות את הגאון מכפיף את גופו וזוחל דרך החלון, עד שהגיע אל מקומו בבית הכנסת. (משל האבות' מתוך 'טובך יביעו')

ויקרא אל משה (ויקרא א א). א' זעירא...

סיפר הגר"י זילברשטיין: לפני שנים שהה הגר"ח קניבסקי בעיר צפת עם מרן ה'חזון איש'. ניגש אליהם יהודי קשיש שהעיד על עצמו שזכה לראות את הגאון הקדוש הרידב"ז שחי בצפת, ומרן החזון איש ביקש ממנו לספר לו עובדה אחת מאותו גאון. הישיש הסכים, אימץ את זכרונו ונזכר במעשה מופלא, וכה סיפר: מדי שנה בשבת שובה היה בית הכנסת של הרידב"ז מלא מפה אל פה במאות תושבי צפת שבאו לשמוע דברי כיבושין. לקראת השעה היעודה שבה היה אמור הרידב"ז להתחיל בדרשתו, היו גם מבואות בית הכנסת מלאים וצפופים.

קנין חכמה פרקי אבות

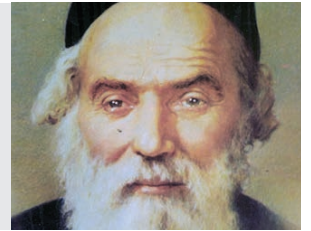
אמרתי להגרא"י פינקל שכל כוונתי להשגיח שלא ידחפוהו בכניסה, מכיון שיתכן שהעומדים שם אינם מכירים אותו. ולא עזר כלום וביקש ממני שאעזוב אותו לבדו. "אינני רגיל לזה", אמר

אל תעשם עטרה להתגדל בהם (אבות ד ה).

'אתם באמת רוצים שאוביל אתכם?... אמרתי לו שכל כוונתי להשגיח שלא ידחפוהו בכניסה, מכיון שיתכן שהעומדים שם אינם מכירים אותו. ולא עזר כלום וביקש ממני שאעזוב אותו לבדו. 'אינני רגיל לזה', הוסיף ואמר. וכמובן שלא היה לי שום עצה והייתי מוכרח לעזבו לבדו וללא כל ליווי, כי זה היה רצונו העז. ובאמת דחפוהו וכמעט שהפילוהו. "סיפר לי חכ"א, שלא היה נותן אף פעם למישהו לעזור לו ולקחת מזוודתו, ופעם הלך ברחוב ובחור משיבתו ביקש שיתן לו להחזיק המזוודה, ובשום פנים ואופן לא הסכים, עד שהבחור אמר לו שזה יזיק לו לשידוכים, שיגידו עליו שאינו בעל מידות טובות - הנה הולך עם הראש ישיבה ואינו לוקח המזוודה... אז נתן לו המזוודה, שלא יזקק לו לשידוך...". (שיחות חיים)

סיפר הגאון רבי נתן חיים אינפלד: "בשנת תשכ"ד הגיע [הגאון רבי אליעזר יהודה פינקל זצ"ל ראש ישיבת מיר] לבדו בלי כל משב"ק או סתם מלוה להכנסיה הגדולה החמישית. ניגשתי לתת לו שלום ושאלתי לשלומו... היה שם איזה חדר שבו הגיעו גדולי ישראל לפני שנכנסו לאולם הפתיחה, וראיתי איך שכולם קיבלו פניו בשמחה רבה ושאלו לשלום. "והנה הגיע זמן הפתיחה וכולם נכנסו לאולם הגדול, והוא נשאר לבדו והתחיל ללכת לאולם. ניגשתי אליו והחזקתי בידו לעזור לו שלא ידחפוהו, ואמרתי לו שיש דוחק גדול בכניסה ואני רוצה לעזור להכנס. תפס אותי בידו הקדושה ואמר לי בזה"ל 'אני אוביל אתכם', והוציא ידו מתוך ידי והכניס ידו לתוך ידי. אמרתי לעצמי: למעשה אין נפק"מ, והעיקר שאוכל להשגיח עליו שיכנס לאולם בכבוד. וככה הוביל אותי כמה מטרים ולבסוף נעצר ואמר לי בזה"ל:

האם מותר לאדם לדבר לשון הרע על עצמו?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

[ואפילו כשמדובר על מעשה אחד, מחלקים את נאמנותו ומאמינים לו רק במה שנוגע כלפיו – ביאורים ומוספים].

בנוגע לסעיף זה מעלים ב'ביאורים ומוספים' נידון מעניין – האם מותר לאדם לדבר לשון הרע על עצמו? ידוע המעשה עם החפץ חיים' שבדרכו לראדין ברכבת ישב לידו אדם שלא הכירו ודיבר בשבחו של החפץ חיים, ורבנו ביטל את דבריו, והלה כעס עליו ומחה בו, ולאחר שהגיעו לראדין וראה על מי כעס, ביקש את שליחתו, ואמר לו החפץ חיים' כי הוא חייב לו תודה על שבזכותו למד שאסור לאדם לדבר לשון הרע אפילו על עצמו. מאידך, לעיל הביא החפץ חיים' את דברי חז"ל על הפסוק (ישעיה ו ה) "כי איש טמא שפתים אנכי ובתוך עם טמא שפתים אנכי יושב", שאמר הקב"ה לישעיה הנביא שעל עצמו רשאי לומר דברי גנאי אך לא על אחרים, וכתב הגר"נ קרליץ כי משמע מכך שמותר לומר דברי גנאי על עצמו, וראה בביאורים ומוספים שהביאו דעות שונות בזה, ויש שחילקו בין אופן שהשומע אינו יודע שהמספר מספר על עצמו, וכעין המעשה הנ"ל עם החפץ חיים, לבין אופן שהוא יודע שמספר על עצמו, שאז מותר. ונידון נוסף: האם מועילה נתינת רשות לשני לספר עליו לשון הרע? החפץ חיים' כתב לעיל שאינו מועיל, ובישיחות חפץ חיים' מובא שאמר שאסור לדבר לשון הרע אפילו על אדם שידוע שאינו מקפיד אם ידברו עליו, וכפי שמוכח ממרים שסיפרה על משה רבנו, וכן דעת הגר"מ פיינשטיין. מאידך, הגר"ש דבליצקי הביא את המסופר על רבי זונדל סלנטר, שהיה מעמיד אנשים מיוחדים שישתדלו למעט דמותו בעיני הבריות בכל מקום שישמעו שמדברים בשבחו, ומוכח שלדעתו מועילה נתינת רשות לדבר גנות על עצמו. אך הביא עוד מספר 'משפטי בני אדם' שהסיק להלכה שבלשון הרע של דברי גנאי וזלזול לא מועילה רשות להתיר, אבל לשון הרע של שליית המעלות, נראה שמועילה נתינת רשות. עוד יש לציין שכל הנאמר הוא לענין איסור לשון הרע, אבל לספר על חטאיו לאחרים [אם אין תועלת בכך], כבר כתב הרמב"ם שעזות פנים היא [שמראה בכך שאינו מתבייש בהם].

בסעיף ה' (כלל ז') כתב החפץ חיים, כי אדם שהתחזק מכבר בלאו הכי לאדם רשע, כי התפרסם עליו כמה פעמים שעבר בשאט נפש על איסורים הידועים לכל ישראל – על אדם כזה מותר לקבל לשון הרע. ב'ביאורים ומוספים' מביאים מה שכתב החפץ חיים' לקמן, שלמרות שיכא מאד להעתיק דין זה שמותר לספר [ולקבל] לשון הרע על המוחזק לרשע, מפני בעלי לשון הרע, שכשישמעו על אחד שמץ דבר מה, תכף יחזיקו אותו למוחזק לרשע, ויגנו אותו, ויתלו את ההיתר בספר הזה – עם כל זה לא השמיטו, וכמו שאמרו חז"ל על כעין זה את הפסוק "כי ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בהם ופושעים יכשלו בהם". ואכן כלל לא פשוט להחליט על אדם מסויים שהוא 'מוחזק לרשע', ויש לעיין היטב בדברי החפץ חיים' ובנידונים השונים המובאים ב'ביאורים ומוספים' בענין זה.

לגבי יהודים שאינם שומרי מצוות בזמננו, מבואר שם שגם לדעות שאינם נחשבים כתינוקות שנשבו וכאנוסים, מ"מ לדעת כמה פוסקים יתכן שלא התירו לדבר או לקבל עליהם לשון הרע, כי אינם נחשבים רשעים העוברים בשאט נפש על דבר שמפורסם איסורו אלא כשוגגים או אנוסים. אכן, על רודפי ושונאי הדת, יש שכתבו שמותר לספר אף על אותם שהם בגדר תינוקות שנשבו ובגדר אנוסים, שהרי מצוה להרחיק אותם ולספר על מעשיהם הרעים, כדי שלא ילמדו מהם. ודעת הגר"ח קניבסקי שעל תינוק שנשבה בכל מקרה מותר לספר לשון הרע.

עוד מציינים בביאורים ומוספים, כי כל תנאי ההיתר שנאמרו לענין סיפור לשון הרע על רשע, קיימים גם לענין קבלתו. ולפי זה אין היתר לשמוע לשון הרע על רשע אלא רק אם כוונתו בזה היא לתועלת, ואין היתר לספר כדי ליהנות מהפגם שנותן בו, או מצד שנאה שיש לו עליו, אלא חייב לכוין לתועלת. אמנם כל זה לענין רשע סתם, אבל אפיקורס מצוה לגנותו ולבזותו אף אם אין מטרתו לתועלת.

בסעיף ה' כתב החפץ חיים' שאדם שמספר לשון הרע על עצמו ועל חברו יחד, מותר להאמין רק לגבי מה שמספר על עצמו ולא למה שמספר על חברו

המוסר היומי

כשהוא בין אנשים שאינם מכירים את אמיתת חומרת העוון, ונגרע בעיניהם עבור זה, וממילא הוא סובל עלבון עבור מצות השי"ת – כמה יגדל שכרו עבור זה, ומה יגדל שכרו עבור זה לעתיד לבוא

צירי: יואל וקסברג

מתוך לימוד המוסר היומי בספרי החפץ חיים:

ונגרע בעיניהם עבור זה, וממילא הוא סובל עלבון עבור מצות השי"ת – כמה יגדל שכרו עבור זה לעתיד לבוא, וכמה יתגדל כבודו שם לנצח. ובלי ספק שהקב"ה מתפאר בו למעלה, והוא לאות ולתפארת למעלה, וגם מתקדש על ידו שם שמים למטה".

[תפארת אדם פרק יא, בשינויים קלים]

"ידוע מה שאמרה הגמרא: ישב אדם ולא עבר עבירה, נותנים לו שכר כעושה מצוה; והוא, שבא דבר עבירה לידו וכובש את יצרו ואינו עובר עליה. ובפרט מי שמתחזק על נפשו שלא לעבור על איזה איסור כמה פעמים בכל יום, שחושבים לו בכל יום כאילו מקיים כמה מצוות בפועל, ואם נמשך כן שנה אחת או שנתים, יתרבו לו כמה מאות מצוות על ידי השמירה מהעוון הזה לבד. וביותר מזה – כשהוא בין אנשים שאינם מכירים את אמיתת חומרת העוון,

מנהל הגמ"ח פנה אל הערב שימלא התחייבותו. שאל הלה את פי רבנו, אולי מכיון שהלווה הוכרז מטעם הרשויות כפושט רגל, יספוג גם הגמ"ח את הלוואתו כמקובל בבנקים במסגרת של "חובות אבודים"

מקבץ סיפורים מיוחדים על הנהגתו הרחמאנית של הגאון רבי יהודה צדקא זצ"ל כמגן ומחסה לנרדף

או עֲשֶׂק אֶת עֲמִיתוֹ" (ויקרא ה, כא)
פטרון לאומללים

פסח, ולקח 100 דולר הלוואה מקרן גמ"ח, על-מנת לפרוע את הסכום תוך שלושה חדשים. כנהוג, דרשו ממנו ערבות, והחתים את אחד ממכריו שיהיה ערב לתשלום. לבסוף, כשהגיע מועד הפרעון לא היה בידו להחזיר את החוב. פנה איפוא, מנהל הגמ"ח אל הערב שימלא התחייבותו.

שאל הלה את פי רבינו, נשיא קופת הגמ"ח, אולי מכיון שהלווה הוכרז – מטעם הרשויות – כ"פושט רגל", יספוג גם הגמ"ח את הלוואתו כמקובל בבנקים במסגרת של "חובות אבודים".

השיבו רבינו בנחישות: "את החוב חייבים לפרוע... הרי קופת הגמ"ח צריכה להמשיך בפעולותיה... ובכלל, כמה זה מאה דולר בשביל אדם כמותך..."

ואכן למחרת עמד הערב ושילם את הסכום מכספו. בצהרי היום, פגש אותו רבינו ושאלו בחומרה: "סילקת את החוב או לא?" כשענה בחיוב, הכירו על פניו סימנים של קורת רוח, והושיט לאברך שהיה דל אמצעים שלושים דולר כהשתתפות בהוצאה. ניסה הלה לסרב לקחת, אולם רבינו עמד על כך שיקבל, והגיד שהכסף אינו שלו.

ראו אז שמדת הדין ומדת הרחמים פעלו אצלו בחדא מחתא. עצה ישרה

"חייב אדם לחשוב מחשבות להעלות עצות הגונות ומתקנות לחברו" אומר רבינו יונה גירונדי זלה"ה ב"שערי תשובה" (שער שלישי אות נ"ד), ועליו הכתוב אומר (משלי כז, ט): "ומתק רעהו מעצת נפשו". אף אישיותו של רבינו יהודה זלה"ה התמתקה שבעתיים לכל יודעיו, בגלל השתדלותו תמיד למלא חיוב זה בתכלית ההידורים, כי אכן הוא שימש כתובת לרבים שנהנו ממנו עצה ותושיה, כדברי התנא רבי מאיר (בפרק קנין תורה) בכל העוסק בתורה לשמה, והיה מקדיש מחשבה והתבוננות – בכל מקרה ששאלו או שהיו זקוקים לעצתו – איך היא טובת השואל ומה ליעצו.

במועד מסויים קרה בירושלים עסק ביש שהיכה גלים. נוכל אחד הוליך שולל מספר ניכר של חתנים וכלות, כאשר פיתה אותם להפקיד אצלו את כספי הנדוניה שלהם, תמורת רווחים גדולים מאד. בסופו של דבר אימלל אותם בצורה קשה, כשהתברר, שהניחו מעותיהם על קרן-הצבי ולא יקבלו בחזרה אפילו פרוטה אחת.

יוצא מן הכלל, היה אחד מתלמידי "פורת יוסף", שאותו נוכל הציע לו ג"כ בתקופת אירוסיו שיפקיד אצלו את כספו, בהבטיחו, שתוך זמן קצר יצליח להכפיל ע"י הרווחים את הסכום שבידו – וכמובן ב"היתר עיסקא" כשר למהדרין – אבל הבחור לא רצה לעשות מעשה על דעת עצמו. כיון שבא לפני רבינו ושאל איך להתנהג, שקל בדעתו את כל צדדי הענין, ויאמר: "לבי אומר לי שלא כדאי לך..." הלך הבחור בעצת רבו והציל עצמו מהפסד ונזק.

כשסיפר אח"כ את הדבר לחבריו, השתוממו כולם והתפלאו, מה ראה רבינו ליעצו שיאסוף ידיו מן העיסקא שהציעו לו?

הלך מישהו ושאל אותו: "כלום צפה מראש את התוצאות?" השתמט וענה: "מה עולה בדעתך, אלא הרווח המוגזם שהנוכל הבטיח לא נראה בעיני..." (מתוך הספר 'זואת ליהודה')

בעת ובעונה אחת היה רבנו הגר"י צדקא זצ"ל משים עצמו כאיוב בשעתו: אב ליתום, בעל לאלמנה, מגן ומחסה לכל נרדף ואיש מצוקה. אין מספר לטירחותיו אשר טרח, כדי לסעוד את האומללים האלה בצרתם.

הרי סיפור מעשה אחד מני רבים: מעשה בבחור יתום שעמד לפני נשואיו, ושכר לעצמו דירה בדמי מפתח, אבל שכנים בבית באו – ימים ספורים לפני החתונה – בטענה שהם בני-מצרא וקודמים לו. דרשו, אפוא, שיעזוב את המקום ויחפש לו דירה אחרת.

הבחור בא במיצר, מאין יבוא עזרו, איפה ימצא עד החתונה קורת גג לראשו? והנה נודע הדבר לרבינו זלה"ה, שלא חס על כבודו ועל זמנו, לא התחשב בחולשה הגופנית, אלא טרח בעצמו וכתת רגליו אל השכנים כשהוא נותן עליהם בקולו: "איך זה יתכן, שיהודים בני אברהם יצחק ויעקב, לא יתביישו להציק בצורה כזאת לחתן יתום ערב חופתו, איך אינם חוששים מפני מה שכתוב בתורה: "כל אלמנה ויתום לא תענון"? התביישו, יהודים, גורו לכם מפני חרב..."

גער בהם ולא יסף. גער שלא כדרכו ובניגוד לטבעו. גער ויצא. למחרת באו האנשים אליו, אל חדרו בישיבה, אולי יסכים להקשיב טענותיהם, אולי ישתכנע ג"כ שהצדק עמהם, אך רבינו זלה"ה מאן לשמוע ונזף בהם קשות. כיון שראו השכנים גודל חרונו, נמלכו בדעתם וחזרו בהם מתביעתם, אף כי מלכתחילה לא רצו לוותר בשום פנים. כי תראה ערום וכיסיתו

איש פלוני, עני בן טובים, היה מאוכלי שולחנו של רבינו זלה"ה במשך הרבה שנים. פעם בחורף ביום סגריר ראה מישהו את העני לובש מעיל חדש מכובד, איצטלא דרבנן, שלא היה מעולם בהישג-ידו לרכשו בדמים. שאל אותו האיש, מהיכן השיג מעיל כ"כ יפה?

סח לו העני לתומו: "חכם יהודה פגש אותי ברחוב, וישאלני, מדוע יצאתי בקור כזה ללא מעיל? ענית לו: "אין לי מעיל...", וכהרף עין נכנס הביתה ופשט את מעילו ויתנהו ליני" אנכי אערבנו

בחור פלוני מתלמידי הישיבה עמד לפני נשואיו, והיה זקוק להלוואת בסכומים ניכרים, לצורך הוצאות החתונה, אך האנשים שפנה אליהם השתמטו מלהלוות לו באמתלאות שונות. בא הבחור לפני רבינו זלה"ה והגיד לו את צרתו. מיד נטל בידיו שיקים אחדים מחשבונו הפרטי, וחתם את שמו עליהם, בהורותו לבחור שיתן אותם למלווים תמורת כספים...

עכשיו, כמובן מאליו, לא היססו יותר האנשים. הם הילו לחתן את הסכומים שהיו דרושים לו בנפש חפצה.

כך עלה בידו לחגוג את נשואיו בראש שקט, ובשעה טובה ומוצלחת, הודות לעזרה המוחכמת שהושיט לו רבינו.

מדת הדין והרחמים

מעשה ביהודי עני במצב דחוק, אשר לא השיגה ידו במה להכין לביתו צרכי